

**ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΣΤΟ VII ΤΜΗΜΑ
ΠΡΑΞΗ 35-20**

Αμοιβή για την εκτέλεση ερευνητικών εργασιών υπεδάφους και δομήματος με σκοπό την αποκατάσταση θεάτρου

Οι μεν ερευνητικές εργασίες υπεδάφους στην περιοχή Announziata με σκοπό την αποκατάσταση του δομήματός της, **εντάσσονται στην κατηγορία των εδαφολογικών μελετών,**

οι δε ερευνητικές εργασίες δομήματος με σκοπό την αποκατάσταση του θεάτρου Φ... στην Παλιά Πόλη της Κ... σε εκείνη των αρχιτεκτονικών/στατικών μελετών.

Συνεπώς, αμφότερες οι συμβάσεις αφορούν μελέτες που, ως εκ της εξειδικευμένης τους φύσης, ο Δήμος δεν μπορεί να εκτελέσει με ίδια μέσα και προσωπικό, ενώ για την απευθείας ανάθεσή τους έπρεπε να προηγηθεί ηλεκτρονική κλήρωση.

Πλην όμως, τα αρμόδια δημοτικά όργανα χωρίς πρόθεση καταστρατήγησης των κείμενων διατάξεων, εσφαλμένα υπέλαβαν ότι για την απευθείας ανάθεσή τους δεν απαιτείτο να τηρηθεί η προαναφερθείσα διαδικασία κλήρωσης

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΣΤΟ VII ΤΜΗΜΑ
ΠΡΑΞΗ 35-20

Αποτελούμενο από την Πρόεδρό του Ελένη Λυκεσά, Σύμβουλο και τους Ευθύμιο Καρβέλη, Πάρεδρο και Ευτυχία Κωνσταντάκου, Εισηγήτρια (εισηγήτρια).

Γραμματέας: Ιωάννης Αθανασόπουλος, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Συνήλθε στις 24 Φεβρουαρίου 2020, για να αποφανθεί αν πρέπει να θεωρηθούν τα 1 και 2, οικονομικού έτους 2019, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Δήμου Κεντρικής Κ... και Δ... Ν....

Σκέφτηκε σύμφωνα με το νόμο

1. Με την από 24.12.2019 έκθεση του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Νομό Κ..., ζητείται να αρθεί η διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ αυτού (16/ 30.7.2019 πράξη επιστροφής) και του ως άνω Δήμου (77256/24.12.2019 έγγραφο επανυποβολής) για τη θεώρηση των ανωτέρω χρηματικών ενταλμάτων, ποσού 24.304 και 12.516,56 ευρώ, αντίστοιχα, που αφορούν σε αμοιβή για την εκτέλεση ερευνη-τικών εργασιών. Κατά τον Επίτροπο, οι δαπάνες δεν είναι νόμιμες διότι α) δεν προκύπτει η αδυναμία του προσωπικού του Δήμου να εκτελέσει τις επίμαχες εργασίες, β) για τη δε απευθείας ανάθεσή τους σε τρίτο έπρεπε να προηγηθεί κλήρωση.

2. Α. Ο ν.4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α' 147) ορίζει στο άρθρο 2 ότι «1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) (...) 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών (...) (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών

επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης (...) 3. (...) 1) (...) 6) ως «Φυσικό αντικείμενο» της σύμβασης νοείται η τεχνική υπηρεσία ή η μελέτη, που προσδιορίζεται από τη σύμβαση, ως το ζητούμενο αποτέλεσμα αυτής, (α) «Μελέτη» είναι το αποτέλεσμα συστηματικής και αναλυτικής επιστημονικής και τεχνικής εργασίας και έρευνας σε συγκεκριμένο απλό ή σύνθετο γνωστικό αντικείμενο, που αποβλέπει ιδίως στην παραγωγή έργου ή στην επέμβαση σε έργο ή αφορά στο σχεδιασμό και την απεικόνιση έργου ή παραγωγικής διαδικασίας ή σε μεθόδους ανάπτυξης και σχεδιασμού του ευρύτερου χώρου. Η μελέτη έχει την έκταση και το βάθος που απαιτείται με τη σύμβαση, απεικονίζεται δε και παραδίδεται στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα με συγκεκριμένη συμφωνημένη μορφή. (β) (...) 15) Ως «κατηγορίες μελετών» και ως «υπηρεσίες επίβλεψης μελετών και έργων» νοούνται οι ακόλουθες κατηγορίες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ': (...) (6) αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων (...) (8) στατικές μελέτες (μελέτες φερουσών κατασκευών κτιρίων και μεγάλων ή ειδικών τεχνικών έργων) (...) (22) Εδαφολογικές μελέτες και έρευνες (...).

Β. Εξάλλου, το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ' του ν. 4412/2016 «ΚΩΔΙΚΟΙ CPV ΓΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΠΕΡΙΠΤ. (α) ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤ. (9) ΤΗΣ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2. ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΚΩΔΙΚΩΝ CPV ΜΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (15) ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 3 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2» αναφέρει: «(...) α.α. κατηγορίας μελέτης: 22. Περιγραφή κατηγορίας μελέτης:

Εδαφολογικές μελέτες και έρευνες. Κωδικός CPV: 71351500-8. Περιγραφή CPV: Υπηρεσίες εδαφολογικών ερευνών (...). α.α. κατηγορίας μελέτης: 6, 8. Περιγραφή κατηγορίας μελέτης: Αρχιτεκτονικές μελέτες κτιριακών έργων, Στατικές μελέτες. Κωδικός CPV: 71315100-0. **Περιγραφή CPV: Υπηρεσίες παροχής συμβουλών για τα οικοδομικά στοιχεία των κτιρίων (...)**».

Γ. Τέλος το άρθρο 118 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α., είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. (...) 5. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, η κάθε αναθέτουσα αρχή προκειμένου να προβεί στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης της παραγράφου 1 δημοσιεύει, μία φορά κατ' έτος και για διάστημα είκοσι ημερών, πρόσκληση για την κατάρτιση καταλόγων ενδιαφερομένων ανά κατηγορίες έργων/μελετών (...) Για την επιλογή του αναδόχου διενεργείται δημόσια ηλεκτρονική κλήρωση από επιτροπή που ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή, μεταξύ αυτών που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω κατάλογο. Η σύμβαση υπογράφεται με τον ανάδοχο που αναδεικνύεται με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής κλήρωσης (...)».

3. Στην προκείμενη περίπτωση προκύπτουν τα εξής:

Α. Με το από 6.7.2018 συμφωνητικό ο Δήμος Κ... και, ήδη, Δήμος Κ... Κ... και Δ... Ν... (άρθρο 154 παρ. 1 του ν. 4600/2019, Α' 43/9.3.2019) ανέθεσε απευθείας στον Γ... Α... την εκτέλεση «ερευνητικών εργασιών υπεδάφους στην περιοχή Α...», έναντι ποσού 19.600 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για την καταβολή του οποίου εκδόθηκε το 1, οικονομικού έτους 2019, χρηματικό ένταλμα. Σύμφωνα με την τεχνική έκθεση, «για την αποκατάσταση του δομήματος της Announziata, είναι αναγκαία η διερεύνηση του εδάφους θεμελίωσης, προκειμένου να αποφασιστεί ο τρόπος αποκατάστασής του. Ως εκ τούτου, χρειάζεται να διερευνηθεί το είδος και η αντοχή του εδάφους καθώς και η κλίση των εδαφικών στρώσεων. Για τη διερεύνηση αυτή θα εκτελεστούν ερευνητικές εργασίες ώστε να ληφθούν δείγματα εδάφους, να γίνουν εργαστηριακές επί τόπου

δοκιμές για να προσδιοριστούν τα μηχανικά χαρακτη-ριστεί του εδάφους και να αποτυπωθούν οι εδαφικές στρώσεις σε τρισδιάστατη μορφή (...) θα εκτελεστούν δύο γεωτρήσεις (...) θα χρησιμοποιηθεί η μέθοδος επιφανειακών κυμάτων με εκμετάλλευση του μικροθορύβου και με κρουστική πηγή παραγωγής κυμάτων, ώστε να συμπληρωθούν τα ευρήματα των γεωτρήσεων (...)».

B. Με το από 14.12.2018 συμφωνητικό ο Δήμος Κ... ανέθεσε απευθείας στον ίδιο ως άνω ανάδοχο την εκτέλεση «ερευνητικών εργασιών δομήματος για το έργο "αποκατάσταση θεάτρου Φ... στην Παλιά Πόλη της Κ..."», έναντι ποσού 10.094 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., για την καταβολή του οποίου εκδόθηκε το 2, οικονομικού έτους 2019, χρηματικό ένταλμα. **Σύμφωνα με την τεχνική έκθεση, «για την αναθεώρηση της στατικής μελέτης του κτιρίου, απαιτείται η εκτέλεση εργαστηριακών δοκιμών στην υφιστάμενη τοιχοποιία ώστε να προσδιοριστεί η θλιπτική αντοχή, το μέτρο ελαστικότητας, ο λόγος Poisson και η διατμηματική αντοχή της τοιχοποιίας και να προσδιοριστεί ο τρόπος δόμησης. Για τον σκοπό αυτό, χρειάζεται να εμβαδομετρηθούν υπό κλίμακα 1:1 λιθосώματα και κονίαμα, να γίνει κοκκομέτρηση κονιάματος, να γίνουν κρουσιμετρήσεις σε διάφορες θέσεις της τοιχοποιίας και αντιστοίχιση αντοχής λιθосωμάτων και κονιάματος και να γίνει έλεγχος διαπερατότητας της τοιχοποιίας και ενδοσκόπηση στα τμήματα με λιθοδομή».**

Γ. Τέλος, σύμφωνα με τα .../12.4.2017, από 9.5.2018 και .../23.10.2019 έγγραφα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, **ο Δήμος στερείται εξειδικευμένου εργατοτεχνικού προσωπικού και τεχνικών μέσων για την εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών.**

4. Με δεδομένα αυτά, οι μεν ερευνητικές εργασίες υπεδάφους στην περιοχή Announziata με σκοπό την αποκατάσταση του δομήματός της, εντάσσονται στην κατηγορία των εδαφολογικών μελετών, οι δε ερευνητικές εργασίες δομήματος με σκοπό την αποκατάσταση του θεάτρου Φ... στην Παλιά Πόλη της Κ... σε εκείνη των αρχιτεκτονικών/στατικών μελετών. Συνεπώς, αμφότερες οι συμβάσεις αφορούν

μελέτες που, ως εκ της εξειδικευμένης τους φύσης, ο Δήμος δεν μπορεί να εκτελέσει με ίδια μέσα και προσωπικό, ενώ για την απευθείας ανάθεσή τους έπρεπε να προηγηθεί ηλεκτρονική κλήρωση. Πλην όμως, τα αρμόδια δημοτικά όργανα χωρίς πρόθεση καταστράτηγησης των κείμενων διατάξεων, εσφαλμένα υπέλαβαν ότι για την απευθείας ανάθεσή τους δεν απαιτείτο να τηρηθεί η προαναφερθείσα διαδικασία κλήρωσης .

5. Κατόπιν τούτων, οι εντελλόμενες δαπάνες δεν είναι νόμιμες αλλά τα ελεγχόμενα χρηματικά εντάλματα θα μπορούσαν να θεωρηθούν λόγω συγγνωστής πλάνης των οργάνων του Δήμου, εάν δεν είχε λήξει το οικονομικό έτος 2019, τις πιστώσεις του οποίου βαρύνουν.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι τα 1 και 2, οικονομικού έτους 2019, χρηματικά εντάλματα πληρωμής του Δήμου Κεντρικής Κ... και Δ... Ν..., δεν πρέπει να θεωρηθούν, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΕΝΗ ΛΥΚΕΣΑ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ